

Hallituksen esitys Eduskunnalle eräiden opetustointa koskevien ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta ja kumoamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Vireillä oleva koulutuksen lainsäädännön kokonaisuudistus edellyttää muutoksia myös eräisiin sellaisiin opetus- ja kulttuuritoimen sekä muiden hallinnonalojen lakeihin, joita ei ole sisällytetty eduskunnalle jo annettuihin esityksiin. Tässä esityksessä ehdotetaan muutoksia opintotukilakiin, lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkatuesta annettuun lakiin, ammattikorkeakouluopinnoista annettuun lakiin, ammatillisesta opettajankoulutuksesta annettuun lakiin, opetushallituksesta annettuun lakiin, teatteri- ja orkesterilakiin, kuntien kulttuuritoiminnasta annettuun lakiin, museolakiin, nuorisotyölakiin, työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annettuun lakiin, kansanterveyslakiin ja valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta annettuun lakiin. Lisäksi nuorisosaasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annettu laki ehdotetaan kumottavaksi.

Opintotukilaissa säädettyä ammatillisen koulutuksen opintotukiaikaa koskevaa määri-

telmää ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaisi asianomaista koulutusta koskevassa lainsäädännössä säädettyä koulutusai-kaa. Lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten koulumatkatuesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että koulumatkatukeen olisivat oikeutettuja myös ammatillisessa peruskoulutuksessa olevat aikuisopiskelijat. Nuorisosaasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annetun lain kumoamisen myötä uusia kokeiluja ei enää voitaisi käynnistää elokuun 1 päivän 1998 jälkeen. Käynnissä olevat ja viimeistään mainitusta päivästä käynnistyvät kokeilut jatkuisivat kokeilussa aloitetun koulutuksen päättymiseen saakka. Muut esitykseen sisältyviin lakeihin ehdotetut muutokset ovat luonteeltaan lähinnä teknisiä.

Esitys liittyy hallituksen esitykseen koulutusta koskevaksi lainsäädännöksi ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 1998.

PERUSTELUT

1. Johdanto

Opetusministeriön alaisen koulutuksen lainsäädännön kokonaisuudistus on ollut vireillä vuodesta 1993. Uudistuksen toteuttaminen on jaettu osiin. Uudistuksen ensimmäinen vaihe koski yliopistoja, joita koskeva hallituksen esitys yliopistolaiksi ja laiksi yli-

opistolain voimaannpanosta (HE 263/1996 vp) annettiin eduskunnalle joulukuussa 1996. Yliopistoja koskevat uudet lait (645 ja 646/1997) hyväksyttiin ja vahvistettiin kesäkuussa 1997. Lait tulevat voimaan 1 päivänä elokuuta 1998. Uudistuksen toisessa vaiheessa hallitus antoi toukokuussa 1997 eduskunnalle esityksen koulutusta koskevaksi

lainsäädännöksi (HE 86/1997 vp), joka sisältää muuta opetusministeriön alaista koulutusta koskevat lakiehdotukset. Myös nämä lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 1998.

Hallituksen esityksessä koulutusta koskevaksi lainsäädännöksi ehdotetaan, että voimassa oleva oppilaitosmuotoihin perustuva runsas ja hajanainen lainsäädäntö korvataan koulutuksen tavoitteisiin ja sisältöihin, koulutusasteisiin ja -muotoihin sekä opiskelijan oikeuksiin ja velvollisuuksiin perustuvalla nykyistä suppeammalla ja keskitetyimmällä lainsäädännöllä. Koulutuksen järjestäjien toimivaltaa päättää koulutuksen järjestämistavoista lisätään olennaisesti. Esitys sisältää ehdotukset perusopetuslaiksi, lukiolaiksi, laiksi ammatillisesta koulutuksesta, laiksi ammatillisesta aikuiskoulutuksesta, laiksi vapaasta sivistystyöstä, laiksi taiteen perusopetuksesta, laiksi valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta sekä laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta. Ehdotetut kahdeksan lakia korvaavat mainittua koulutusta koskevat nykyiset yhteensä 26 lakia.

Eräisiin opetus- ja kulttuuritoimen sekä muiden hallinnonalojen säädöksiin sisältyy viittauksia uusilla koulutusta koskevilla laeilla kumottaviin lakeihin. Eräissä säädöksissä käytetään myös sellaisia käsitteitä, joita ei enää käytetä uudessa koululainsäädännössä. Lisäksi lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen työaikojen uudenlainen sääntely edellyttää eräitä tarkistuksia muuhun lainsäädäntöön. Mainituista syistä tarkistuksia ehdotetaan tehtäväksi opintotukilakiin (65/1994), lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkatuesta annettuun lakiin (48/1997), ammattikorkeakouluopinnoista annettuun lakiin (255/1995), ammatillisesta opettajankoulutuksesta annettuun lakiin (452/1996), opetushallituksesta annettuun lakiin (182/1991), teatteri- ja orkesterilakiin (730/1992), kuntien kulttuuritoiminnasta annettuun lakiin (728/1992), museolakiin (729/1992), nuorisotyölakiin (235/1995), työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annettuun lakiin (763/1990), kansanterveyslakiin (66/1972) ja valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta annettuun lakiin (149/1992). Muutoksia selvitetään tarkemmin jäljempänä tässä esityksessä. Lisäksi nuorisostaan koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annettu laki (391/1991) ehdotetaan kumottavaksi.

2. Nykytila ja ehdotetut muutokset

2.1. Opintotukea koskevat muutokset

Opintotukilain 3 §:ssä säädetään opintotukilaissa käytettävistä määritelmistä. Pykälän 4 kohdassa määritellään korkeakoulut. Kohdassa ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä viitataan korkeakoululaitoksen kehittämislain (1052/1986) sijaan uuteen yliopistolakiin. Tällöin opintotukilaissa korkeakoululla tarkoitettaisiin yliopistolaissa tarkoitettuja yliopistoja ja ammattikorkeakouluopinnoista annetussa laissa tarkoitettuja ammattikorkeakouluja.

Pykälän 5 kohdassa määritellään muut oppilaitokset. Ehdotetut uudet koulutusta koskevat lait lisäävät mahdollisuuksia paikallisesti päättää, minkälaista koulutusta eri oppilaitoksissa järjestetään. Koulutuksen järjestäjällä on mahdollisuus hankkia koulutuspalvelut osittain myös muilta koulutuksen järjestäjiltä taikka myös muilta kuin koulutuksen järjestämisluvan saaneilta yhteisöiltä tai säätiöiltä. Tämän johdosta 3 §:n 5 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi niin, että siinä viitataan erikseen mainittujen oppilaitosryhmien lisäksi yleisesti lakien soveltamisalaan kuuluvaa koulutusta antaviin oppilaitoksiin.

Opintotukilain 4 §:ssä säädetään opintotukeen oikeuttavista opinnoista. Pykälän 2 momentissa säädettyä opintotukeen oikeuttavia päätoimisia lukio-opintoja tai ammatillisia opintoja koskevaa määritelmää ehdotetaan muutettavaksi nykyistä selkeämmäksi. Muista päätoimisista opinnoista säädettäisiin tarkemmin asetuksella. Tarkoitus on, että asetuksessa määriteltäisiin ne muuta kuin ammatillista koulutusta tai lukiokoulutusta antavat oppilaitokset, joiden opintoihin voidaan myöntää opintotukea. Määrittely koskisi kansanopistoissa ja liikunnan koulutuskeskuksissa sekä Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa annettavaa opintotukeen oikeuttavaa koulutusta. Asetuksessa tulisivat määriteltäviksi myös muut opinnot, joihin voidaan myöntää opintotukea. Opintotukea voitaisiin myöntää muuna kuin ammatillisena peruskoulutuksena järjestettäviin kotitalousopintoihin, vammaisille opiskelijoille järjestettävään valmentavaan ja kuntouttavaan koulutukseen sekä maahanmuuttajille järjestettävään ammatilliseen peruskoulutukseen valmistavaan koulutukseen.

Opintotukilain 7 §:ssä säädetään opintotu-

keen oikeuttavasta ajasta. Nykyisin muussa oppilaitoksessa kuin korkeakoulussa opiskelua varten opintotukea voi pykälän 3 momentin mukaan saada enintään koulutuksen säännönmukaisen keston ajaksi. Lisäksi tukea voi saada erityisistä syistä enintään yhden opintovuoden. Opintotukiasetuksen (260/1994) 6 §:n mukaan lukion suorittamisen säännönmukaisena kestonä pidetään enintään neljää lukuvuotta ja ammatillisessa koulutuksessa opetusministeriön päätöksellä vahvistettua koulutuspitua tai, jos sitä ei ole erikseen vahvistettu, päätoimista opiskelua edellyttävää koulutusaikaa. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että tukiaika vastaisi ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen säädettää opiskeluaikaa. Erityisiä syitä opintotuen myöntämiseksi pidemmälle kuin koulutuksen laajuutta vastaavalle ajalle ei enää edellytettäisi. Tukea voitaisiin myöntää myös perustellusta syystä opiskeluaikaan pidennystä saaneille.

Ammatillisesta koulutuksesta annettavaksi ehdotetun lain 30 §:n 1 momentin mukaan opiskelijan tulee suorittaa opintonsa enintään yhtä vuotta opintojen laajuudeksi määriteltää aikaa pidemmässä ajassa, jollei opiskelijalle perustellusta syystä myönnetä suoritusajkaan pidennystä. Näin ollen ammatillisessa koulutuksessa opintotukea voitaisiin myöntää enintään yhdelle lukuvuodelle yli koulutuksen laajuutta vastaavan ajan. Myös niille opiskelijoille, jotka ovat saaneet perustellusta syystä pidennyksen opiskeluaikaan, tuki voidaan myöntää pidennystä vastaavalle ajalle. Lukiolain 24 §:n 1 momentin mukaan lukion oppimäärä tulee suorittaa enintään neljässä vuodessa, jollei opiskelijalle perustellusta syystä myönnetä suoritusajkaan pidennystä. Lukiokoulutuksessa tukea voitaisiin täten myöntää enintään neljän lukuvuoden opiskelua varten, kuten nykyisinkin. Jos opiskelijalle on myönnetty perustellusta syystä suoritusajkaan pidennystä, opintotukea voidaan myöntää myös pidennystä vastaavalle ajalle. Lukuvuoden tukikuukausien määrästä olisi edelleen tarpeen säätää tarkemmin asetuksella.

Lisäksi ehdotetaan, että opetusministeriö voisi tarkemmin päättää opintotukeen oikeuttavasta ajasta. Tarkemmat määräykset opintotukiajan määrytyksestä voisivat olla tarpeen esimerkiksi tilanteissa, joissa opiskelija on keskeyttänyt opinnot ja siirtynyt suorittamaan toisia opintoja.

2.2. Koulumatkatukea koskevat muutokset

Hallituksen esityksessä koulutusta koskevaksi lainsäädännöksi ehdotetaan luovuttavaksi oppilaitosmuotojen ja -ryhmien mukaisesta institutionaalisesta säätelystä. Tämän perusteella koulutuksen järjestäjät voivat päättää, millaisissa oppilaitoksissa koulutusta järjestetään. Lisäksi esitys mahdollistaa koulutuksen järjestämisen nykyistä joustavammin siten, että koulutuksen järjestäjä voi hankkia koulutuspalvelut osittain myös muilta koulutuksen järjestäjiltä taikka muilta kuin koulutuksen järjestämisluvan saaneilta yhteisöiltä tai säätiöiltä. Tämän seurauksena lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkatuesta annetun lain nimeä tulisi muuttaa niin, että siinä viitataan oppilaitosryhmien sijaan lain soveltamisalaan kuuluvaan koulutukseen. Esityksen mukaan lain uusi nimi olisi laki lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta. Samoista syistä tulisi muuttaa myös koulumatkatukeen oikeutettujen opiskelijoiden määritelmää sekä korvata oppilaitoksen ylläpitäjän käsite käsitteellä koulutuksen järjestäjä.

Lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkatuesta annetun lain 2 §:n mukaan koulumatkatukea voivat saada Suomessa opiskelevat ja vakituisesti asuvat lukio-opintoja harjoittavat tai ammatillisessa oppilaitoksessa ammatilliseen peruskoulutukseen osallistuvat opiskelijat. Myös kansainpistissa tai väliaikaisissa ammattikorkeakouluissa vastaavia opintoja harjoittavat voivat saada koulumatkatukea. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että koulumatkatukeen olisivat oikeutettuja lukiolain mukaisen lukiokoulutuksen tai ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat. Uuden määrittelyn mukaan koulumatkatukeen olisivat oikeutettuja nykyisten opiskelijaryhmien lisäksi myös aikuisten ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat, jolloin opintososiaaliset edut ja koulumatkatuki määräytyisivät samalla tavalla kaikille ammatillisessa peruskoulutuksessa oleville opiskelijoille. Nykyisin aikuisopiskelijat jäävät tuen ulkopuolelle, jos he opiskelevat erillisellä aikuislinjalla tai -osastossa taikka aikuisoppilaitoksessa. Uusien koulutusta koskevien lakien mukaan erottelua ei voida tehdä organisaatiomuotojen perusteella. Ammatillisen lisäkoulutuksen opiskelijat jäisivät

edelleenkin koulumatkatuen ulkopuolelle.

Selvyyden vuoksi esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi myös 2 §:n 2 momenttiin sisältyvää määritelmää koulumatkatuen ulkopuolelle jäävistä opiskelijoista. Näyttötutkintona suoritettavaan ammatti- tai erikoisammattitutkintoon tai ammatilliseen perustutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvat opiskelijat eivät kuuluisi myöskään uuden määritelmän mukaan koulumatkatuen piiriin.

Tarkoitus olisi, että asetuksessa luettelaisiin selvyyden vuoksi tarkemmin muut koulumatkatukeen oikeutetut opiskelijat. Koulumatkatukeen olisivat edelleen oikeutettuja muuna kuin ammatillisena peruskoulutuksena järjestettäviä kotitalousopintoja, vammaisille opiskelijoille järjestettäviä valmentavia ja kuntouttavia opintoja sekä maahanmuuttajille järjestettäviä ammatilliseen peruskoulutukseen valmistavia opintoja suorittavat opiskelijat.

2.3. Nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annetun lain kumoaminen

Nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annetun lain nojalla järjestetään nuorisoasteen koulutuskokeiluja ja ammattikorkeakoulukokeiluja. Kokeilujen tarkoituksena on saada kokemuksia peruskoulun jälkeisen koulutuksen kehittämiseksi. Kokeilujen tarkoituksena on selvittää, miten eri koulu- ja oppilaitosmuotojen välisellä yhteistoiminnalla voidaan edistää peruskoulun jälkeisen koulutuksen tason kohottamista, yhteiskunnan ja työelämän muuttuvien tieto- ja taitotarpeiden tyydyttämistä, joustavien ja yksilöllisten opintokokonaisuuksien muodostamista ja koulutusmahdollisuuksien monipuolistamista. Kokeilujen tarkoituksena on myös saada tietoa koulujärjestelmän toimintakyvyn parantamiseksi ja hallinnon kehittämiseksi.

Nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annettu laki sisältää säännökset kokeilutoiminnan tarkoituksesta ja kokeilun määrittelystä, kokeiluysikköön kuuluvien oppilaitosten ylläpitäjien yhteistointasopimuksesta, kokeiluluvasta, kokeiluyksikön hallinnosta, opetuksen järjestämisen perusteista, kokeiluyksiköiden voimavaroista ja rahoituksesta sekä erinäisistä muista asioista. Laki tuli voimaan 1 päivänä maalisis-

kuuta 1991 ja se olisi voimassa vuoden 1999 loppuun. Lakia kuitenkin sovelletaan vielä tämänkin jälkeen lain voimassa ollessa aloitettuun koulutukseen siihen saakka, kunnes koulutus on päättynyt.

Nykyisin on käynnissä 16 nuorisoasteen koulutuskokeilua, joissa on mukana yhteensä 116 oppilaitosta, sekä 10 ammattikorkeakoulukokeilua, joissa on mukana yhteensä 70 oppilaitosta. Kokeilujen päätteeksi on vakinaistettu 16 ammattikorkeakoulua. Elokuun 1 päivästä 1998 perustetaan 4 uutta vakinaista ammattikorkeakoulua. Mainitusta ajankohdasta käynnistyy lisäksi kaksi uutta ammattikorkeakoulukokeilua, joissa on mukana 17 oppilaitosta. Mainitun ajankohdan jälkeen ei enää ole tarkoitus aloittaa uusia nuorisoasteen koulutuskokeiluja tai ammattikorkeakoulukokeiluja. Viimeiset uudet nuorisoasteen koulutuskokeilut käynnistettiin vuoden 1993 elokuussa. Näihin kokeiluihin on tämän jälkeen liittynyt uusia oppilaitoksia.

Hallituksen esitykseen koulutusta koskevaksi lainsäädännöksi perustuva uusi lainsäädäntö avaa kaikille koulutuksen järjestäjille useita sellaisia mahdollisuuksia, jotka ovat tällä hetkellä vain nuorisoasteen kokeiluissa mukana olevien oppilaitosten käytettävissä. Ehdotettu uusi koulutusta koskeva lainsäädäntö sisältää säännökset eri koulutusmuotojen, kuten lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen, välisestä yhteistyöstä sekä velvollisuudesta lukea opiskelijalle omassa oppilaitoksessa hyväksi muussa oppilaitoksessa suoritettuja opintoja. Luovuttaessa eri oppilaitosmuotoihin perustuvasta institutionaalisesta sääntelystä koulutuksen järjestäjä päättää, missä oppilaitoksissa erilaista koulutusta paikallisella tasolla järjestetään. Tämä antaa mahdollisuudet integroida esimerkiksi lukio- koulutusta ja ammatillista koulutusta järjestettäväksi samassa oppilaitoksessa. Uusi koulutusta koskeva lainsäädäntö ei myöskään sisällä koulutuksen hallinnon järjestämistä rajoittavia säännöksiä, joten koulutuksen järjestäjät saavat jatkossa varsin vapaasti päättää hallinnostaan. Edellä mainituilta osin uusi lainsäädäntö mahdollistaa kokeiluissa toteutettujen ratkaisumallien soveltamisen koulutuksen järjestäjien omilla päätöksillä. Näin ollen kokeiluja koskeva lainsäädäntö tulee uuden lainsäädännön myötä monelta osin tarpeettomaksi.

Nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annetun lain käsit-

teistö ja systematiikka perustuu kokonaan 1 päivästä elokuuta 1998 kumoutuvaan lainsäädäntöön. Näin ollen kokeilulainsäädäntö tulisi kokonaan uudistaa uuden koulutusta koskevan lainsäädännön mukaiseksi. Kun uusia kokeiluja ei ole enää tarkoitus käynnistää uuden koulutusta koskevan lainsäädännön tultua voimaan, myöskään kokeilulainsäädäntöä ei ole enää tarkoituksenmukaista uudistaa. Kokeilulainsäädännön voimassaolohan joka tapauksessa lakkaisi vuoden 2000 alusta. Tämän vuoksi ehdotetaan, että nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annettu laki kumotaan. Kumoamisen yhteydessä siirtymäsäännöksillä turvattaisiin käynnissä olevien ja 1 päivästä elokuuta 1998 käynnistyvien kokeilujen loppuunsaattaminen kumottavan kokeilulainsäädännön mukaisessa aikataulussa. Siirtymäsäännökset ovat tarpeen sen vuoksi, että uusi koulutusta koskeva lainsäädäntö ei kaikilta osin mahdollista kokeiluissa nykyisin toteuttavia opetusjärjestelyitä.

Vaikka uusia kokeiluja ei enää käynnistetäkään elokuun 1 päivän 1998 jälkeen, ehdotetaan nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annetun lain kumoamisesta annettavaksi ehdotetun lain siirtymäsäännöksiin otettavaksi säännös, joka mahdollistaa käynnissä olevien ja 1 päivästä elokuuta 1998 käynnistyvien kokeilujen kokeilupäätösten muuttamisen. Tämä mahdollisuus pitää sisällään myös mahdollisuuden laajentaa tai supistaa käynnissä olevia kokeiluita ottamalla niihin mukaan uusia oppilaitoksia tai poistamalla niistä vanhoja oppilaitoksia.

Nuorisoasteen koulutuskokeiluissa ammatilliseen peruskoulutukseen ja lukiokoulutukseen voi sisältyä toiseen koulutusmuotoon kuuluvia opintoja enemmän kuin mitä nykyiset lukion ja ammatillisen koulutuksen opetuksen sisältöä koskevat säännökset ja määräykset sallivat. Koska lukion ja ammatillisen koulutuksen rakennetta ja sisältöä koskevat säännökset ja määräykset säilyvät uuden koulutusta koskevan lainsäädännön tullessa voimaan nykyisellään, ehdotetaan, että siirtymäsäännöksillä turvataan mahdollisuudet kokeiluyksiköissä noudattaa kokeilun loppuun saakka voimassa olevia kokeiluissa sovellettavia opintojen laajuutta ja sisältöä koskevia säännöksiä ja määräyksiä. Myös kokeiluissa suoritettavat tutkinnot ja niiden tuottama jatko-opintokelpoisuus säilyisivät

nykyisellään.

Lukion tutkintoon ja ammatillisessa koulutuksessa suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon sisällytettävistä pakollisista sekä yhteisistä ja hyväksiluettavista opinnoista päätetään nuorisoasteen kokeilujen pohjalta erikseen. Hallituksen aikaisemmin tekemien päätösten mukaisesti muun muassa lukion ja ammatillisten oppilaitosten yhteistyötä lisätään siten, että nuori voi tutkintonsa puitteissa hyödyntää alueen koulutustarjonnan. Opetussuunnitelmissa turvataan opiskelijoille mahdollisuudet riittäviin yksilöllisiin valintoihin. Opiskelijalle luodaan mahdollisuuksia käyttää hyväksi muiden koulutuksen järjestäjien koulutustarjontaa. Aiemmin suoritettut vastaavat opinnot luetaan opiskelijalle hyväksi. Vaikka kokeilukoulutukseen otetaan opiskelijoita vielä syksyllä 1999 ja kokeilukoulutus jatkuu siten useita vuosia, kokeilun tuloksia on tarkoitus hyödyntää jo, kun valtioneuvosto päättää uuden lukiokoulutusta ja ammatillista koulutusta koskevan lainsäädännön edellyttämistä koulutuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta. Valtioneuvoston päätöksiin on vielä kokeilun päätyttyä tarkoitus tehdä tarpeelliseksi osoittautuneet muutokset.

Siirtymäsäännöksellä turvattaisiin siten mahdollisuus edelleenkin kokeiluissa suorittaa ammatillisista opinnoista ja lukio-opinnoista sekä mahdollisesta työharjoittelusta yhdistelmäopintoina muodostuva nuorisoasteen tutkinto, yhdistelmäopinnot. Yhdistelmäopinnot tuottaisivat jatkossakin kumottavassa kokeilulaissa säädetyn jatko-opintokelpoisuuden. Ehdotettu uusi koulutusta koskeva lainsäädäntö ei tunne mainittuja yhdistelmäopintoja. Kokeilujen päätyttyä yhdistelmäopintojen tuottamasta jatko-opintokelpoisuudesta tulee ottaa pysyvät säännökset uusiin koulutusta koskeviin lakeihin.

Opiskelijaksi ottamiseen sovellettaisiin kokeilujen päättymiseen saakka kumottavan lain opiskelijaksi ottamista koskevia säännöksiä.

Nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annetun kumoamisesta annettavan lain siirtymäsäännöksiin ehdotetaan otettavaksi säännös siitä, että kokeiluyksiköiden hallinto pysyy kokeiluja koskevan lainsäädännön kumoutuessa ilman eri toimenpiteitä ennallaan. Tällä turvataan kokeilujen häiriötön jatkuminen. Koska uudet koulutusta koskevat lait kuitenkin mahdollistavat kokeilulainsäädäntöä vapaammat

hallinnolliset ratkaisut, ehdotetaan, että kokeiluyksikön oppilaitosten ylläpitäjinä toimineet koulutuksen järjestäjät voivat sopia kokeiluyksikön hallinnon järjestämisestä toisinkin kuin mitä kumoutuvassa kokeilulainsäädännössä on säädetty. Jos kokeiluyksikön oppilaitoksilla on ollut sama ylläpitäjä, voisi se niinkään päättää kokeilun hallinnon järjestämisestä voimassa olevista kokeiluista poiketen. Hallinto järjestettäisiin tällöin uusien koulutusta koskevien lakien edellyttämällä tavalla. Jos kokeiluyksikköön kuuluu suomen- ja ruotsinkielistä opetusta antavia oppilaitoksia, tulisi kokeiluyksikön johtoryhmä kuitenkin edelleenkin organisoida kieliryhmittäin voimassa olevan nuorisosaasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annetun lain 6 §:n 4 momentin mukaisesti.

Kokeiluyksiköiden rahoitukseen sovellettaisiin edelleen ensisijaisen oppilaitoksen rahoitusta koskevia säännöksiä ja kokeiluyksiköillä olisi oikeus vastaanottaa lahjoituksia ja testamenttivaroja siten kuin kumottavassa lainsäädännössä säädetään.

Voimaantulosäännöksissä ehdotetaan myös säädettäväksi yliopisto- ja ammattikorkeakouluopintoja vastaavasti siitä, että ammattikorkeakoulukokeilussa ammattikorkeakoulututkintoa suorittava opiskelija saa samana vuonna ottaa vastaan vain yhden korkeakoulututkintoon johtavan opiskelupaikan.

2.4. Muut muutokset

Opetushallituksesta annetun lain 1 §:n 2 momentin mukaan asetuksella säädetään, mitkä koulut ja oppilaitokset sekä muut toiminnot kuuluvat opetushallituksen toimialaan. Kun uusi koulutusta koskeva lainsäädäntö ei jaottele koulutusta enää oppilaitosmuotoihin, ehdotetaan myös opetushallituksen toimiala määriteltäväksi mainitun säännöksen nojalla annettavassa asetuksessa uudella tavalla. Asetuksessa on tarkoitus säätää, että opetushallituksen toimialaan kuuluvaa koulutusta on perusopetus, lukio-koulutus, ammatillinen koulutus, ammatillinen aikuiskoulutus, vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus. Uusi määrittely edellyttää muutosta mainittuun 1 §:n 2 momenttiin.

Opetushallituksesta annetun lain 3 §:n 2 momentin mukaan opetushallitukselle muutoksenhakuviranomaisena kuuluvat asiat käsitellään istunnossa, jonka kokoonpanosta

ja asioiden käsittelyjärjestyksestä säädetään asetuksella. Ehdotetun uuden lainsäädännön mukaan opetushallitus ei toimisi enää muutoksenhakuviranomaisena. Tämän perustella mainittu 3 §:n 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi ja pykälän otsikkoa muutettavaksi. Lain voimaan tullessa opetushallituksessa vireillä olevat ja lain voimaantulon jälkeen aikaisemman lainsäädännön perusteella opetushallitukselle tulevat muutoksenhakuasiat käsiteltäisiin lain voimaantulosäännöksen 2 momentin perusteella kuitenkin edelleen istunnossa sitä koskevien nyt kumottavaksi ehdotettujen säännösten mukaisesti.

Ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain 13 ja 21 §:n käsitteistö ja viittaukset muuhun lainsäädäntöön esitetään muutettavaksi ehdotetun uuden lainsäädännön mukaisiksi. Mainitusta 21 §:stä poistetaan lisäksi säännös, jonka mukaan ammattikorkeakoulun perustamishankkeena pidetään myös laitehankintaa sekä opetusmaatilaa ja opetusmetsän hankintaa. Vastaava säännös on ehdotettu otettavaksi uuteen opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettavaan lakiin.

Ammatillisesta opettajankoulutuksesta annetun lain 13 §:ään, teatteri- ja orkesterilain 3 §:ään, kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain 1 §:ään, museolain 1 a §:ään ja nuorisotyölain 7 §:ään sisältyy viittaus opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun lakiin (705/1992), joka on tarkoitus elokuun alusta 1998 kumota uudella samannimisellä lailla. Säännöksiin sisältyvät viittaukset vuonna 1992 annettuun lakiin ehdotetaan tästä syystä muutettaviksi viittaukseksi uuteen opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettavaan lakiin.

Työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 5 §:n mukaan koulutusta voidaan hankkia ammatillisilta aikuiskoulutuskeskuksilta ja muilta ammatillisilta oppilaitoksilta sekä korkeakouluilta. Kun uusi koulutusta koskeva lainsäädäntö ei edellä todetu tavoin säätele koulutusta enää oppilaitosmuodoittain, ehdotetaan pykälää muutettavaksi niin, ettei siinä mainita erikseen mitään oppilaitosryhmää, vaan viitataan yleisesti ammatillisesta koulutuksesta annettavassa laissa ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annettavassa laissa tarkoitettuun koulutuksen järjestäjään. Pykälässä ehdotetaan lisäksi uuden yliopistolain mukaisesti mainittavaksi korkeakoulujen lisäksi erikseen yliopistot. Korkeakouluilla tarkoitettaisiin vastaaisuudessa ammattikorkeakouluja.

Ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annettavalla lailla kumotaan muun ohella ammatillisista aikuiskoulutuskeskuksista annettu laki. Työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 12 §:ssä mainittua koulutuksen hinnan määrittelyssä vähennyksenä huomioon otettavaa valtionavustusta koskevat säännökset siirretään mainitusta kumottavasta laista opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettavaan lakiin. Tämän perusteella työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 12 §:ään sisältyvät viittaukset mainitussa kumottavassa laissa ja ammatillisten kurssikeskusten muuttamisesta ammatillisiksi aikuiskoulutuskeskuksiksi annetussa laissa (761/1990) tarkoitettuun valtionavustukseen ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi mainittuun opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettavaan lakiin.

Kansanterveyslain 14 §:ssä luetellaan kansanterveystyöhön kuuluvat kunnan tehtävät. Pykälän 1 momentin 5 kohdassa säädetään peruskoulujen ja lukioiden sekä 6 kohdassa muiden kunnan alueella sijaitsevien oppilaitosten terveydellisten olojen valvonnasta sekä oppilaiden ja opiskelijoiden terveydenhoidosta. Mainittuihin kohtiin sisältyvät oppilaitoksia koskevat ilmaiset ehdotetaan muutettaviksi uusien koulutusta koskevien lakien mukaisiksi ilmaisuiksi. Lisäksi 1 momentin 6 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että myös ammattikorkeakoulujen opiskelijoiden terveydenhoito ja sairaanhoito sekä hammashuolto voidaan järjestää yliopistojen tapaan sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymällä tavalla muutoin kuin pykälässä säädetään. Kysymyksen voi tulla mainittujen toimintojen antaminen esimerkiksi erillisen terveydenhuoltoyhteisön hoidettavaksi.

Valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain 2 §:n mukaan opettajaksi valtion oppilaitokseen pääsemistä varten vaaditaan, että se, joka sellaiseen virkaan ilmoittautuu, on osoittanut täydellisesti hallitsevansa sen koulun opetuskieltä, johon hän opettajaksi pyrkii. Uuden perusopetuslain 37 §:n 3 momentin, lukiolain 30 §:n 3 momentin ja ammatillisesta koulutuksesta annettavan lain 39 §:n 3 momentin mukaan opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään asetuksella. Kelpoisuusvaatimuksista on tarkoitus säätää koostui opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annettavassa asetuksessa. Asetukseen on tarkoitus ottaa säännökset myös opettajilta vaadittavasta kielitaidosta. Tarkoituksena on, että perus-

opetusta antavan opettajan tulisi täydellisesti hallita koulun opetuskieli. Perusopetuksen jälkeisessä koulutuksessa riittäisi sen sijaan, että opettaja hallitsee koulun opetuskielen riittävällä tavalla. Kielenhallinnan riittävyyden arvioisi nimittävä viranomainen. Mainitut säännökset koskevat myös valtion oppilaitoksia. Edellä olevan perusteella ehdotetaan valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain 2 § kumottavaksi tarpeettomana.

3. Esityksen vaikutukset

Opintotuen myöntäminen asianomaista koulutusta koskevassa lainsäädännössä säädetyille opiskeluaikajalle aiheuttaa vähäisessä määrin lisäkustannuksia. Nykyisten säännösten perusteella opintotuki on eväty koulutustajan pituuden ylittymisen vuoksi noin 500 opiskelijalta. Ehdotettu muutos mahdollistaisi sen, että osa näistä opiskelijoista voisi vielä saada opintotukea opintojen loppuun saattamiseksi. Jos arvioidaan, että esimerkiksi 400 toisen asteen opiskelijaa saisi keskimäärin neljälle kuukaudelle opintotuen kyseisestä syystä, olisivat vuotuiset kustannukset noin 200 000 markkaa.

Aikuisten ammatillisessa peruskoulutuksen opiskelijoiden ottaminen koulumatkatuen piiriin lisää tuen saajia vuoden yhdeksän kuukauden aikana arviolta kahdella tuhannella. Kun keskimääräinen koulumatkatuki on 300 markkaa kuukaudessa, aiheutuu uusista tuen saajista kustannuksia noin 5 miljoonaa markkaa vuodessa.

Muilta osin esityksellä ei ole merkittäviä taloudellisia eikä organisatorisia vaikutuksia.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu opetusministeriössä virkatyönä. Esityksestä on kuultu sosiaali- ja terveysministeriötä, työministeriötä, oikeusministeriötä, opetushallitusta, Suomen Kuntaliittoa ja kansaneläkelaitosta.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Esitys liittyy eduskunnan käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen koulutusta koskevaksi lainsäädännöksi. Mainittu hallituksen esitys edellyttää tämän esityksen mukaisia muutoksia lainsäädäntöön.

Esitys liittyy myös eduskunnassa käsiteltä-

vinä oleviin hallituksen esityksiin kirjasto-
laiksi (HE 210/1997 vp) ja liikuntalaiksi
(HE 236/1997 vp). Ehdotetun uuden kirjasto-
lain 9 §:n ja ehdotetun uuden liikuntalain
5 §:n viittaukset voimassa olevaan opetus- ja
kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun la-
kiin tulee muuttaa viittauksiksi hallituksen
esityksessä koulutusta koskevaksi lainsääd-
ännöksi annettavaksi ehdotettuun uuteen
lakiin opetus- ja kulttuuritoimen rahoitukses-
ta.

Lisäksi esitys liittyy tämän esityksen kans-
sa samanaikaisesti eduskunnalle annettavaan
hallituksen esitykseen laiksi opiskelijavalin-
tarekisteristä ja ylioppilastutkintorekisteristä
sekä siihen liittyviksi laeiksi siltä osin kuin
on kysymys ammattikorkeakoulukokeilussa
ammattikorkeakoulututkintoa suorittavan
opiskelijan oikeudesta samana vuonna ottaa
vastaan vain yksi korkeakoulututkintoon joh-
tava opiskelupaikka.

6. Tarkemmat säännökset

Esitys edellyttää muutoksia myös osaan
esitykseen sisältyvien lakien nojalla annet-
tuihin asetuksiin. Muutoksia on tarkoitus
tehdä opintotukiasetukseen, lukioiden ja am-
matillisten oppilaitosten opiskelijoiden kou-
lumatkatuksesta annettuun asetukseen
(293/1997) sekä opetushallituksesta annet-
tuun asetukseen (183/1991).

7. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivä-
nä elokuuta 1998. Ammatillista peruskoulu-
tusta saaville aikuisopiskelijoille voidaan
kuitenkin myöntää koulumatkatukea 1 päi-
västä tammikuuta 1999 lukien. Ennen lakien
voimaantuloa voidaan ryhtyä niiden täytän-
töönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Edus-
kunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdot-
ukset:

1.

Laki

opintotukilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä tammikuuta 1994 annetun opintotukilain (65/1994) 3 §:n 4 ja
5 kohta, 4 §:n 2 momentti ja 7 §:n 3 momentti,
sellaisena kuin niistä on 3 §:n 4 kohta laissa 260/1995, sekä
lisätään 7 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 49 ja 457/1997, uusi 4 momentti, jol-
loin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) korkeakoululla yliopistolaissa
(645/1997) tarkoitettuja yliopistoja ja am-
mattikorkeakouluopinnoista annetussa laissa
(255/1995) tarkoitettuja ammattikorkeakou-
luja; sekä

5) muulla oppilaitoksella lukiolaissa (/)
tarkoitettua lukiokoulutusta ja ammatillisesta

koulutuksesta annetussa laissa (/) tar-
koitettua ammatillista koulutusta antavia
oppilaitoksia sekä asetuksella säädettäviä
 muita julkisen valvonnan alaisia ja eräitä
 muita oppilaitoksia.

4 §

Opintotukeen oikeuttavat opinnot

Opintotukea voi saada ammatilliseen pe-
ruskoulutukseen ja lisäkoulutukseen sekä

lukion oppimäärän suorittamiseen. Muihin opintoihin opintotukea voi saada sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

7 §

Opintotukeen oikeuttava aika

Ammatilliseen tutkintoon johtavassa koulutuksessa opintotukea voi saada enintään ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 30 §:n 1 momentissa tarkoitetuksi ajaksi.

Lukiokoulutuksessa opintotukea voi saada enintään lukiolain 24 §:n 1 momentissa tarkoitetuksi ajaksi.

Lukuvuoden tukikuukausien määrästä säädetään asetuksella. Asianomainen ministeriö voi päättää tarkemmin opintotukeen oikeuttavasta ajasta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1998.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki

lukioden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkatuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan lukioden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkatuesta 10 päivänä tammikuuta 1997 annetun lain (48/1997) nimike, 2 §, 4 §:n 2, 3 ja 5 momentti, 5 §:n 2 momentti, 6 §:n 2 momentti, 7 §:n 2 momentti ja 13 § seuraavasti:

Laki

lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta

2 §

Koulumatkatukeen oikeutetut opiskelijat

Koulumatkatukeen ovat oikeutettuja Suomessa asuvat ja Suomessa päätoimisesti opiskelevat lukiolaissa (/) säädetyn lukiokoulutuksen tai ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (/) säädetyn ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat. Päätoimisuudesta on voimassa, mitä opintotukilain (65/1994) nojalla säädetään.

Koulumatkatukeen eivät kuitenkaan ole oi-

keutettuja etä- tai yksityisopetuksessa, maksullisena palvelutoimintana järjestettävässä koulutuksessa, oppisopimuskoulutuksessa, näyttötutkintona suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon tai ammatti- tai erikoisammattitutkintoon valmistavassa koulutuksessa taikka palkallisessa työharjoittelussa olevat opiskelijat. Tukeen ei ole myöskään oikeutettu opiskelija, jolle koulutuksen järjestäjä on osoittanut maksuttoman asuntopaikan, eikä opiskelija, joka ei käytä koulumatkaansa joukkoliikennettä tai koulutuksen järjestäjän järjestämää koulukuljetusta, vaikka hänellä olisi siihen mahdollisuus, eikä opiskelija, joka saa tukea koulumatkasta aiheutuviin kustannuksiin jonkin muun lain nojalla.

Koulumatkatukeen oikeutetuista opiskeli-

joista voidaan säätää tarkemmin asetuksella.

4 §

Matkakustannusten määräytyminen

Jos opiskelija käyttää koulumatkaansa koulutuksen järjestäjän järjestämää koulukuljetusta, matkakustannukset määräytyvät sen matkan mukaan, jonka opiskelija kulkee tätä kuljetusta käyttäen.

Jos opiskelija ei voi käyttää koulumatkaansa joukkoliikennettä tai koulutuksen järjestäjän järjestämää koulukuljetusta taikka näiden käyttö on kohtuuttoman hankalaa, matkakustannukset määräytyvät opiskelijan kodin ja oppilaitoksen välisen matkan mukaan.

Asetuksella säädetään myös siitä, milloin opiskelijalla katsotaan olevan mahdollisuus käyttää joukkoliikennettä tai koulutuksen järjestäjän järjestämää koulukuljetusta, sekä siitä, miten matkakustannukset määräytyvät, jos opiskelija voi käyttää näitä matkustustapoja vain osaan koulumatkastaan.

5 §

Koulumatkatuen määrä

Jos opiskelija ei voi käyttää joukkoliikennettä tai koulutuksen järjestäjän järjestämää koulukuljetusta, tuki on 70 prosenttia 1 momentin mukaisesta tuesta.

6 §

Hakeminen

Oppilaitoksen tulee liittää hakemukseen selvitys opiskelijan koulumatkan pituudesta sekä opiskelijan mahdollisuudesta käyttää joukkoliikennettä tai koulutuksen järjestäjän järjestämää koulukuljetusta.

7 §

Myöntäminen ja maksaminen

Koulumatkatuki maksetaan kuukausittain opiskelijan matkustustavasta riippuen joko koulutuksen järjestäjän, matkalipun myyjän tai opiskelijan ilmoittamalle tilille Suomessa sijaitsevaan rahalaitokseen.

13 §

Toimintam enot

Tämän lain toimeenpanosta kansaneläkelaitokselle aiheutuvat menot luetaan kansaneläkelaitoksen toimintamenoiksi ja koulutuksen järjestäjälle 6 ja 12 §:ssä säädettyistä tehtävistä aiheutuvat menot kyseisen koulutuksen järjestäjän menoiksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1998. Sen estämättä mitä 2 §:n 1 momentissa säädetään, koulumatkatukea voidaan myöntää ammatillisessa peruskoulutuksessa oleville aikuisopiskelijoille 1 päivästä tammikuuta 1999 lukien.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki

nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista 22 päivänä helmikuuta 1991 annettu laki (391/1991) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1998.

3 §

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tämän lain voimaan tullessa käynnissä oleviin ja viimeistään 1 päivästä elokuuta 1998 käynnistyviin kokeiluihin sovelletaan 1 §:ssä mainitun lain ja sen nojalla annettuja säännöksiä kokeilussa suoritettavista opinnoista ja tutkinnoista, opiskelijaksi ottamisesta, kokeilulupien muuttamisesta, täydentämisestä ja peruuttamisesta sekä kokeilujen päättymisestä. Kokeiluyksikön hallinnosta

on voimassa, mitä 1 §:ssä mainitussa laissa säädetään, jolleivät kokeiluyksikön oppilaitosten ylläpitäjinä toimineet koulutuksen järjestäjät toisin sovi tai jollei kokeiluyksikön oppilaitosten ylläpitäjänä toiminut koulutuksen järjestäjä toisin päättä. Kaksikielisen kokeiluyksikön hallinnosta on kuitenkin voimassa, mitä 1 §:ssä mainitun lain 6 §:n 4 momentissa säädetään. Kokeiluyksikön rahoituksesta on voimassa, mitä 1 §:ssä mainitun lain 18 §:n 1 momentissa ja 19 §:ssä säädetään.

Kokeilussa suoritettujen opintojen ja tutkintojen antamasta jatko-opintokelpoisuudesta on voimassa mitä 1 §:ssä mainitussa laissa tai sen nojalla säädetään, jollei erikseen toisin säädetä.

Ammattikorkeakoulukokeilussa ammattikorkeakoulututkintoa suorittavan opiskelijan oikeudesta samana vuonna ottaa vastaan vain yksi korkeakoulututkintoon johtava opiskelupaikka on voimassa, mitä siitä säädetään ammattikorkeakouluopinnoista annetussa laissa (255/1995).

4.

Laki**ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain 13 ja 21 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammattikorkeakouluopinnoista 3 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (255/1995) 13 §:n 1 momentin 3 ja 5 kohta sekä 21 § seuraavasti:

13 §

Kelpoisuus ammattikorkeakouluopintoihin

Ammattikorkeakouluun voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut:

3) ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot sen mukaan kuin asianomainen ministeriö tarkemmin päättää;

5) ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (/) tarkoitetun ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai niitä vastaavan aikaisemman tutkinnon sen

mukaan kuin asianomainen ministeriö tarkemmin päättää;

21 §

Perustamishankkeen valtionosuus

Ammattikorkeakoulun ylläpitäjälle myönnetään ammattikorkeakoulun perustamishanketta varten valtionosuutta siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (/) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1998.

5.

Laki**amatillisesta opettajankoulutuksesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan amatillisesta opettajankoulutuksesta 20 päivänä kesäkuuta 1996 annetun lain (452/1996) 13 § seuraavasti:

13 §

Rahoitus

Amatillisen opettajankoulutuksen käyttökustannuksiin ja perustamiskustannuksiksi luettaviin laitehankintoihin myönnetään val-

tionavustusta siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (/) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1998.

6.

Laki**opetushallituksesta annetun lain 1 ja 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan opetushallituksesta 25 päivänä tammikuuta 1991 annetun lain (182/1991) 3 §:n 2 momentti sekä
muutetaan 1 §:n 2 momentti ja 3 §:n otsikko seuraavasti:

1 §

Toimiala

3 §

Johtokunta

Asetuksella säädetään opetushallituksen toimialaan kuuluvasta koulutuksesta ja muusta toiminnasta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1998.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyä päätöstä koskeva muutoksenhakuasia, joka tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan käsitellään opetushallituksessa, käsitellään tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan.

7.

Laki**teatteri- ja orkesterilain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä elokuuta 1992 annetun teatteri- ja orkesterilain (730/1992) 1 § seuraavasti:

1 §

Teattereille ja orkestereille myönnetään valtionosuutta käyttökustannuksiin siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta an-

netussa laissa (/) ja tässä laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1998.

8.

Laki**kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuntien kulttuuritoiminnasta 3 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (728/1992)
 3 §:n 1 momentti seuraavasti:

3 §

sa (/) säädetään.

Valtionosuus ja -avustus

Kunnalle myönnetään valtionosuutta kult-
 tuuritoimintaa varten siten kuin opetus- ja
 kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa lais-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elo-
 kuuta 1998.

9.

Laki**museolain 1 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä elokuuta 1992 annetun museolain (729/1992) 1 a §, sellaisena kuin se
 on laissa 1166/1996, seuraavasti:

1 a §

Museotoimintaa varten myönnetään val-
 tionosuutta käyttökustannuksiin siten kuin
 opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta an-

netussa laissa (/) ja tässä laissa sääde-
 tään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elo-
 kuuta 1998.

10.

Laki**nuorisotyölain 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 päivänä helmikuuta 1995 annetun nuorisotyölain (235/1995) 7 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1165/1996, seuraavasti:

7 §

Valtionosuuden myöntäminen

sa laissa (/) säädetään. Valtionosuus
 tulee käyttää 2 §:n mukaiseen toimintaan.

Kunnalle myönnetään valtionosuutta nuorisotyön käyttökustannuksiin siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetus-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1998.

11.

Laki**työvoimapolitiitisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 5 ja 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työvoimapolitiitisesta aikuiskoulutuksesta 3 päivänä elokuuta 1990 annetun lain (763/1990) 5 § ja 12 §:n 1 momentti seuraavasti:

5 §

Koulutuspalvelujen tuottajat

Koulutusta voidaan hankkia ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (/) ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (/) tarkoitetuilta koulutuksen järjestäjiltä sekä yliopistoilta ja korkeakouluilta (*koulutuspalvelujen tuottajia*). Lisäksi koulutusta voidaan hankkia muilta työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen järjestämiseen soveltuvilta koulutuspalvelujen tuottajilta.

12 §

Suhde muuhun valtion rahoitukseen

Hankittaessa koulutusta koulutuksen järjestäjältä, jolle myönnetään valtionavustusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (/) 43 §:n 2 momentin perusteella, otetaan koulutuksen hintaa määriteltäessä vähennyksenä huomioon mainittua valtionavustusta vastaava osuus koulutuksen hankintakustannuksista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1998.

12.

Laki

kansanterveyslain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 28 päivänä tammikuuta 1972 annetun kansanterveyslain (66/1972) 14 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 5 kohta laissa 746/1992 ja 6 kohta laissa 71/1991, seuraavasti:

14 §

Kansanterveystyöhön kuuluvina tehtävinä kunnan tulee:

5) ylläpitää kouluterveydenhuoltoa, johon luetaan kunnassa sijaitsevien perusopetusta ja lukiokoulutusta antavien koulujen ja oppilaitosten terveydellisten olojen valvonta sekä niiden oppilaiden ja opiskelijoiden terveydenhoito sekä terveydentilan toteamista varten tarpeellinen erikoistutkimus, niin kuin viimeksi mainitusta asetuksella tarkemmin säädetään;

6) ylläpitää kunnan alueella sijaitsevien asetuksessa säädettävää muuta kuin 5 koh-

dassa tarkoitettua koulutusta järjestävien oppilaitosten opiskelijoille näiden kotipaikasta riippumatta opiskelijaterveydenhuoltoa, johon luetaan oppilaitosten terveydellisten olojen valvonta, opiskelijan terveydenhoito ja sairaanhoito sekä hammashuolto; yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen opiskelijoiden terveydenhoito ja sairaanhoito sekä hammashuolto voidaan kuitenkin kunnan suostuksella järjestää myös muutoin sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymällä tavalla;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1998.

13.

Laki**valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain 2 §:n kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Tällä lailla kumotaan valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta 1 päivänä kesäkuuta 1922 annetun lain (149/1922) 2 §.	Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1998.

Helsingissä 8 päivänä toukokuuta 1998**Tasavallan Presidentti****MARTTI AHTISAARI**Opetusministeri *Olli-Pekka Heinonen*

1.

Laki**opintotukilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä tammikuuta 1994 annetun opintotukilain (65/1994) 3 §:n 4 ja 5 kohta, 4 §:n 2 momentti ja 7 §:n 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 3 §:n 4 kohta laissa 260/1995, sekä lisätään 7 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 49 ja 457/1997, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *korkeakoululla* niitä korkeakouluja, jotka mainitaan korkeakoululaitoksen kehittämisestä annetussa laissa (1052/86), kuvataideakatemiaa sekä ammattikorkeakouluopinnoista annetussa laissa (255/95) tarkoitettuja ammattikorkeakouluja; sekä

5) *muulla oppilaitoksella* lukioita, ammatillisia oppilaitoksia, ammatillisia opettajakorkeakouluja, kansanopistoja, kansalaisopistoja ja kesäyliopistoja sekä muita vastaavia julkisen valvonnan alaisia oppilaitoksia.

4) *korkeakoululla* yliopistolaissa (645/1997) tarkoitettuja yliopistoja ja ammattikorkeakouluopinnoista annetussa laissa (255/1995) tarkoitettuja ammattikorkeakouluja; sekä

5) *muulla oppilaitoksella* lukiolaissa (/) tarkoitettua lukiokoulutusta ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (/) tarkoitettua ammatillista koulutusta antavia oppilaitoksia sekä asetuksella säädettäviä muita julkisen valvonnan alaisia ja eräitä oppilaitoksia.

4 §

Opintotukeen oikeuttavat opinnot

Lukiossa opintotukea voi saada lukion oppimäärän suorittamiseen. Muussa oppilaitoksessa opintotukea voi saada tutkintoon johtavan koulutuksen, ammatillisen kelpoisuuden tuottavan tai ammatillista kelpoisuutta lisäävän kurssin suorittamiseen. Kansanopistossa tai muussa oppilaitoksessa, jonka tehtävänä on yleissivistävän koulutuksen antaminen, opintotuki voidaan myöntää myös muuhun

Opintotukea voi saada ammatilliseen peruskoulutukseen ja lisäkoulutukseen sekä lukion oppimäärän suorittamiseen. Muihin opintoihin opintotukea voi saada sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

päätoimiseen opiskeluun. Kansalaisopistossa tai kesäyliopistossa opintotukea voi saada vain päätoimisia ammatillisia täydennysopintoja varten.

7 §

Opintotukeen vaikuttava aika

Muussa oppilaitoksessa opiskelua varten opintotukea voi saada enintään koulutuksen säännönmukaisen keston ajaksi siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Erityisestä syystä tukea voi saada enintään yhden opintovuoden yli koulutuksen säännönmukaisen keston. Lukuvuoden tukikuukausien määräästä säädetään tarkemmin asetuksella.

Ammatilliseen tutkintoon johtavassa koulutuksessa opintotukea voi saada enintään ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 30 §:n 1 momentissa tarkoitetuksi ajaksi. Lukiokoulutuksessa opintotukea voi saada enintään lukiolain 24 §:n 1 momentissa tarkoitetuksi ajaksi.

Lukuvuoden tukikuukausien määrästä säädetään asetuksella. Asianomainen ministeriö voi päättää tarkemmin opintotukeen oikeutavasta ajasta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1998.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkatuesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkatuesta 10 päivänä tammikuuta 1997 annetun lain (48/1997) nimike, 2 §, 4 §:n 2, 3 ja 5 momentti, 5 §:n 2 momentti, 6 §:n 2 momentti, 7 §:n 2 momentti ja 13 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Laki**lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkatuesta**

2 §

Koulumatkatukeen oikeutetut opiskelijat

Koulumatkatukeen ovat oikeutettuja Suomessa asuvat ja Suomessa opintojaan harjoittavat:

- 1) lukion ja lukio-opetusta vastaavaa opetusta antavan oppilaitoksen opiskelijat; sekä
- 2) ammatillisen oppilaitoksen, musiikkioppilaitoksen sekä muun oppilaitoksen ammatilliseen peruskoulutukseen osallistuvat opiskelijat.

Koulumatkatukeen eivät kuitenkaan ole oikeutettuja *aikuiskoulutuksessa*, *etä- tai yksityisopetuksessa*, maksullisena palvelutoimintana järjestettävässä koulutuksessa tai palkallisessa työharjoittelussa olevat opiskelijat. Tukeen ei ole myöskään oikeutettu opiskelija, jolle oppilaitoksen ylläpitäjä on osoittanut maksuttoman asuntolapaikan eikä opiskelija, joka ei käytä koulumatkaansa joukkoliikennettä tai oppilaitoksen ylläpitäjän järjestämää koulukuljetusta, vaikka hänellä olisi siihen mahdollisuus, eikä opiskelija, joka saa tukea koulumatkasta aiheutuviin kustannuksiin jonkin muun lain nojalla.

Koulumatkatukeen oikeutetuista opiskelijoista voidaan säätää tarkemmin asetuksella.

Laki**lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta**

2 §

Koulumatkatukeen oikeutetut opiskelijat

Koulumatkatukeen ovat oikeutettuja Suomessa asuvat ja Suomessa *päätoimisesti opiskelevat lukiolaisissa (/)* säädetyn lukiokoulutuksen tai ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (/) säädetyn ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat. *Päätoimisuudesta on voimassa, mitä opintotukilain (65/1994) nojalla säädetään.*

Koulumatkatukeen eivät kuitenkaan ole oikeutettuja *etä- tai yksityisopetuksessa*, maksullisena palvelutoimintana järjestettävässä koulutuksessa, *oppisopimuskoulutuksessa*, *näyttötutkintona suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon tai ammatti- tai erikoisammattitutkintoon valmistavassa koulutuksessa taikka palkallisessa työharjoittelussa* olevat opiskelijat. Tukeen ei ole myöskään oikeutettu opiskelija, jolle *koulutuksen järjestäjä* on osoittanut maksuttoman asuntolapaikan, eikä opiskelija, joka ei käytä koulumatkaansa joukkoliikennettä tai koulutuksen järjestäjän järjestämää koulukuljetusta, vaikka hänellä olisi siihen mahdollisuus, eikä opiskelija, joka saa tukea koulumatkasta aiheutuviin kustannuksiin jonkin muun lain nojalla.

Koulumatkatukeen oikeutetuista opiskelijoista voidaan säätää tarkemmin asetuksella.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

Matkakustannusten määräytyminen

Jos opiskelija käyttää koulumatkaansa oppilaitoksen ylläpitäjän järjestämää koulukuljetusta, matkakustannukset määräytyvät sen matkan mukaan, jonka opiskelija kulkee tätä kuljetusta käyttäen.

Jos opiskelija ei voi käyttää koulumatkaansa joukkoliikennettä tai oppilaitoksen ylläpitäjän järjestämää koulukuljetusta taikka näiden käyttö on kohtuuttoman hankalaa, matkakustannukset määräytyvät opiskelijan kodin ja oppilaitoksen välisen matkan mukaan.

Asetuksella säädetään myös siitä, milloin opiskelijalla katsotaan olevan mahdollisuus käyttää joukkoliikennettä tai oppilaitoksen ylläpitäjän järjestämää koulukuljetusta sekä siitä, miten matkakustannukset määräytyvät, jos opiskelija voi käyttää näitä matkustustapoja vain osaan koulumatkastaan.

Jos opiskelija käyttää koulumatkaansa *koulutuksen järjestäjän* järjestämää koulukuljetusta, matkakustannukset määräytyvät sen matkan mukaan, jonka opiskelija kulkee tätä kuljetusta käyttäen.

Jos opiskelija ei voi käyttää koulumatkaansa joukkoliikennettä tai *koulutuksen järjestäjän* järjestämää koulukuljetusta taikka näiden käyttö on kohtuuttoman hankalaa, matkakustannukset määräytyvät opiskelijan kodin ja oppilaitoksen välisen matkan mukaan.

Asetuksella säädetään myös siitä, milloin opiskelijalla katsotaan olevan mahdollisuus käyttää joukkoliikennettä tai *koulutuksen järjestäjän* järjestämää koulukuljetusta, sekä siitä, miten matkakustannukset määräytyvät, jos opiskelija voi käyttää näitä matkustustapoja vain osaan koulumatkastaan.

5 §

Koulumatkatuen määrä

Jos opiskelija ei voi käyttää joukkoliikennettä tai oppilaitoksen ylläpitäjän järjestämää koulukuljetusta, tuki on 70 prosenttia 1 momentin mukaisesta tuesta.

Jos opiskelija ei voi käyttää joukkoliikennettä tai *koulutuksen järjestäjän* järjestämää koulukuljetusta, tuki on 70 prosenttia 1 momentin mukaisesta tuesta.

6 §

Hakeminen

Oppilaitoksen tulee liittää hakemukseen selvitys opiskelijan koulumatkan pituudesta sekä opiskelijan mahdollisuudesta käyttää joukkoliikennettä tai oppilaitoksen ylläpitäjän järjestämää koulukuljetusta.

Oppilaitoksen tulee liittää hakemukseen selvitys opiskelijan koulumatkan pituudesta sekä opiskelijan mahdollisuudesta käyttää joukkoliikennettä tai *koulutuksen järjestäjän* järjestämää koulukuljetusta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

Myöntäminen ja maksaminen

Koulumatkatuki maksetaan kuukausittain opiskelijan matkustustavasta riippuen joko oppilaitoksen ylläpitäjän, matkalipun myyjän tai opiskelijan ilmoittamalle tilille Suomessa sijaitsevaan rahalaitokseen.

Koulumatkatuki maksetaan kuukausittain opiskelijan matkustustavasta riippuen joko *koulutuksen järjestäjän*, matkalipun myyjän tai opiskelijan ilmoittamalle tilille Suomessa sijaitsevaan rahalaitokseen.

13 §

Toimintamenot

Tämän lain toimeenpanosta kansaneläkelaitokselle aiheutuvat menot luetaan kansaneläkelaitoksen toimintamenoiksi ja oppilaitoksen ylläpitäjille 6 ja 12 §:ssä säädettyistä tehtävistä aiheutuvat menot kyseisen oppilaitoksen menoiksi.

13 §

Toimintamenot

Tämän lain toimeenpanosta kansaneläkelaitokselle aiheutuvat menot luetaan kansaneläkelaitoksen toimintamenoiksi ja *koulutuksen järjestäjälle* 6 ja 12 §:ssä säädettyistä tehtävistä aiheutuvat menot kyseisen *koulutuksen järjestäjän* menoiksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1998. Sen estämättä mitä 2 §:n 1 momentissa säädetään, koulumatkatukea voidaan myöntää ammatillisessa peruskoulutuksessa oleville aikuisopiskelijoille 1 päivästä tammikuuta 1999 lukien.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

4.

Laki**ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain 13 ja 21 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammattikorkeakouluopinnoista 3 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (255/1995) 13 §:n 1 momentin 3 ja 5 kohta sekä 21 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

13 §

Kelpoisuus ammattikorkeakouluopintoihin

Ammattikorkeakouluun voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut:

3) peruskoulupohjaisen ammatillisen tutkinnon sen mukaan kuin opetusministeriön päätöksellä tarkemmin määrätään;

5) ammattitutkintolaissa (306/94) tarkoitetun ammatillisen perustutkinnon tai ammattitutkinnon sen mukaan kuin opetusministeriön päätöksellä tarkemmin määrätään;

3) *amatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot* sen mukaan kuin *asianomainen ministeriö* tarkemmin päättää;

5) *amatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (/)* tarkoitetun ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai *niitä vastaavan aikaisemman tutkinnon* sen mukaan kuin *asianomainen ministeriö* tarkemmin päättää;

21 §

Perustamishankkeen valtionosuus

Ammattikorkeakoulun ylläpitäjälle myönnetään ammattikorkeakoulun perustamishanketta varten valtionosuutta siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (705/92) säädetään.

Perustamishankkeena pidetään myös *laitehankintaa* sekä *opetusmaatilan ja opetusmet-sän hankintaa*.

21 §

Perustamishankkeen valtionosuus

Ammattikorkeakoulun ylläpitäjälle myönnetään ammattikorkeakoulun perustamishanketta varten valtionosuutta siten kuin *opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta* annetussa laissa (/) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1998.

6.

Laki**opetushallituksesta annetun lain 1 ja 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan opetushallituksesta 25 päivänä tammikuuta 1991 annetun lain (182/1991) 3 §:n 2 momentti sekä
muutetaan 1 §:n 2 momentti ja 3 §:n otsikko seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Toimiala

Asetuksella säädetään, mitkä koulut ja opilaitokset sekä muut toiminnot kuuluvat opetushallituksen toimialaan.

3 §

Johtokunta ja istunto

Asetuksella säädetään *opetushallituksen toimialaan kuuluvasta koulutuksesta ja muusta toiminnasta.*

3 §

Johtokunta

Opetushallitukselle muutoksenhakuviranomaisena kuuluvat asiat käsitellään istunnossa, jonka kokoonpanosta ja asioiden käsittelyjärjestyksestä säädetään asetuksella.

(2 mom. kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1998.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyä päätöstä koskeva muutoksenhakuasia, joka tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan käsitellään opetushallituksessa, käsitellään tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan.

11.

Laki

työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 5 ja 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta 3 päivänä elokuuta 1990 annetun lain (763/1990) 5 § ja 12 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

Koulutuspalvelujen tuottajat

Koulutusta voidaan hankkia ammatillisilta aikuiskoulutuskeskuksilta ja muilta ammatillisilta oppilaitoksilta sekä korkeakouluilta (koulutuspalvelujen tuottaja). Lisäksi koulutusta voidaan hankkia muilta työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen järjestämiseen soveltuvilta koulutuspalvelujen tuottajilta.

5 §

Koulutuspalvelujen tuottajat

Koulutusta voidaan hankkia *amatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (/) ja amatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (/)* tarkoitetuilta koulutuksen järjestäjiltä sekä yliopistoilta ja korkeakouluilta (koulutuspalvelujen tuottaja). Lisäksi koulutusta voidaan hankkia muilta työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen järjestämiseen soveltuvilta koulutuspalvelujen tuottajilta.

12 §

Suhde muuhun valtion rahoitukseen

Hankittaessa koulutusta ammatilliselta aikuiskoulutuskeskukselta otetaan koulutuksen hintaa määriteltäessä vähennyksenä huomioon ammatillisista aikuiskoulutuskeskuksista annetussa laissa (760/90) tarkoitettuja valtionavustuksia vastaava osuus koulutuksen hankintakustannuksista. *Vastaavasti otetaan vähennyksenä huomioon ammatillisten kurssikeskusten muuttumisesta ammatillisiksi aikuiskoulutuskeskuksiksi annetussa laissa (761/90) tarkoitettuja valtion korvauksia ja valtionavustuksia vastaava osuus.*

12 §

Suhde muuhun valtion rahoitukseen

Hankittaessa koulutusta *koulutuksen järjestäjältä, jolle myönnetään valtionavustusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (/) 43 §:n 2 momentin perusteella,* otetaan koulutuksen hintaa määriteltäessä vähennyksenä huomioon *mainittua valtionavustusta* vastaava osuus koulutuksen hankintakustannuksista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1998.

12.

Laki

kansanterveyslain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 28 päivänä tammikuuta 1972 annetun kansanterveyslain (66/1972) 14 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 5 kohta laissa 746/1992 ja 6 kohta laissa 71/1991, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

14 §

Kansanterveystyöhön kuuluvina tehtävinä
kunnan tulee:

5) ylläpitää kouluterveydenhuoltoa, johon luetaan kunnassa sijaitsevien peruskoulujen sekä lukioiden terveydellisten olojen valvonta ja niiden oppilaiden terveydenhoito sekä oppilaan terveydentilan toteamista varten tarpeellinen erikoistutkimus, niin kuin viimeksi mainitusta asetuksella tarkemmin säädetään;

6) ylläpitää kunnan alueella sijaitsevien asetuksessa säädettyjen muiden kuin 5 kohdassa tarkoitettujen oppilaitosten opiskelijoille näiden kotipaikasta riippumatta opiskelijaterveydenhuoltoa, johon luetaan oppilaitosten terveydellisten olojen valvonta, opiskelijan terveydenhoito ja sairaanhoito sekä hammashuolto; yliopisto- ja korkeakouluopiskelijoiden terveyden- ja sairaanhoito sekä hammashuolto voidaan kuitenkin kunnan suostumuksella järjestää myös muutoin sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymällä tavalla;

5) ylläpitää kouluterveydenhuoltoa, johon luetaan kunnassa sijaitsevien *perusopetusta ja lukiokoulutusta antavien koulujen ja oppilaitosten* terveydellisten olojen valvonta sekä niiden oppilaiden ja opiskelijoiden terveydenhoito sekä terveydentilan toteamista varten tarpeellinen erikoistutkimus, niin kuin viimeksi mainitusta asetuksella tarkemmin säädetään;

6) ylläpitää kunnan alueella sijaitsevien asetuksessa *säädettyä muuta* kuin 5 kohdassa *tarkoitettua koulutusta järjestävien* oppilaitosten opiskelijoille näiden kotipaikasta riippumatta opiskelijaterveydenhuoltoa, johon luetaan oppilaitosten terveydellisten olojen valvonta, opiskelijan terveydenhoito ja sairaanhoito sekä hammashuolto; yliopistojen ja *ammattikorkeakoulujen* opiskelijoiden terveydenhoito ja sairaanhoito sekä hammashuolto voidaan kuitenkin kunnan suostumuksella järjestää myös muutoin sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymällä tavalla;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1998.

13.

Laki**valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain 2 §:n kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

2 §

Opettajaksi valtion oppilaitokseen pääsemistä varten vaaditaan, että se, joka sellaiseen virkaan ilmoittautuu, on osoittanut täydellisesti hallitsevansa sen koulun opetuskieltä, johon hän opettajaksi pyrkii.

1 §

Tällä lailla kumotaan valtion virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta 1 päivänä kesäkuuta 1922 annetun lain (149/1922) 2 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1998.
